

15 vuotta

2010 IDÄNKAAUPAN VIENTIPALVELUT

www.compiler.fi

Markkinatietoa ja liikeyhteyksiä

Taantuma leikkasi kymmenyksen Venäjän teollisuustuotannosta

■ Venäjän teollisuustuotanto taantui viime vuonna 10,8 prosenttia edellisvuotiseen verrattuna. Vuonna 2008 teollisuuden hyvä kehitys pysähtyi alkusyksystä ja ja heikko loppuvuosi hidasti kasvun 2,1 prosenttiin.

Rosstatin mukaan viime vuoden lopulla alkoi kuitenkin käänne parempaan ja joulukuussa tuotanto kasvoi kuukausitasolla 5,0 prosenttia ja vuositasollakin 2,7 prosenttia.

Öljy- ja polttoaineteollisuus vähän plussalle

Venäjän tärkeimmistä tuotantoaloista ainoastaan öljyteollisuus ja polttoaineteollisuuden valmistus ylsivät edes jonkinlaiseen kasvuun.

Raakaöljyn tuotantomäärä oli viime vuonna 494 miljoonaa tonnia, mikä ylitti edellisvuotisen vaatimattomasti 1,2 prosenttia. Venäjän toisen pääraaka-aineen maakaasun tuotantomäärä supistui sen sijaan 12,1 prosenttia volyymin jäädessä 584 miljardiin kuutioon.

Kivihiilen tuotantomäärä oli 298 miljoonaa tonnia vuosivähennyksen

ollessa 9,2 prosenttia. Rautamalmin tuotanto laski hieman vähemmän eli 8,1 prosenttia.

Jalostavan teollisuuden ryhmässä sähköntuotanto supistui vuositasolla 4,6 prosenttia. Öljyn puolijalosteiden tapauksessa vähennys oli 0,4 prosenttia ja tuotantomäärä 236 miljoonaa tonnia.

Polttoaineista dieselin valmistusmäärä oli 67,3 miljoonaa tonnia eli 2,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Bensiinin tuotanto lisääntyi puolestaan 0,5 prosenttia volyymin ollessa 35,8 miljoonaa tonnia.

Paha romahdus autoteollisuudessa

Avanteollisuuden varsinainen romahdus tapahtui autoteollisuudessa. Henkilöautojen valmistusmäärä putosi 597 000 ajoneuvoon, mikä jäi peräti 59,4 prosenttia edellisen vuoden tuloksesta. Tilanne oli vieläkin huonompi kuorma-autojen valmistuksessa. Niiden valmistusmäärä romahti 64,3 prosenttia jäädessä 91 400 ajoneuvoon.

Raakaöljyn vienti kasvoi selvästi

■ Venäjä onnistui viime vuonna lisäämään paitsi raakaöljyn tuotantoa myös sen vientiä. Öljyn kokonaisvienti kasvoi vuositasolla 3,3 prosenttia ja nousi 246 miljoonaa tonniin. Vienti IVY-alueen ulkopuolelle veti hieman paremmin ja nousi 4,2 prosenttia. Talousministeriön vientien-

nuste vuodelle 2010 vastaa viime vuoden tasoa ja on 247 miljoonaa tonnia.

Venäjän maakaasuvienti jäi viime vuonna 167 miljardiin kuutioon. Energiaministeriön mukaan vientimäärä supistui 10,3 prosenttia vuodesta 2008.

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Taantuma leikkasi kymmenyksen Venäjän teollisuustuotannosta	1
Raakaöljyn vienti kasvoi selvästi	1
IVY-maiden tulliliitto vaatii vielä lisäsopimuksia	2
Anatoli Chubais: Talouden modernisointi aloitettava heti	2
Viidesosa Venäjän taloudesta saattaa olla harmaata	2
Elpyminen jatkuu Venäjällä	3
Venäjällä hyvä pörssivuosi	3
RusAI hakee miljardisummaa Hongkongin pörssistä	3
Työllisyys paranee Venäjällä	4
Venäjän kansainväliset reservit vahvistuivat	4
Baltian maiden taloudellinen vapaus heikkeni	5
Baltian satamat selvisivät talouspaineissa	5
Baltialaisen Rimi-päivittäistavaraketjun putosi selvästi.....	5
EKP puuttui Viron taloustilastoihin ..	6
Reval Hotels ja airBaltic yhteistyöhön	6
Kiinteistökaupat puolittuivat Virossa	6
Tymoshenkolla yhä mahdollisuuksia Ukrainan presidentiksi	7
Valko-Venäjän teollisuus kaipaa ulkomaisia investointeja	7
Valkovenäläinen liikemiesvaltuuskunta Lahdessa.....	7
Valko-Venäjän yksityistämiset kiinnostavat Societe Generale.....	8
Ukrainassa uskotaan talouden elpyvän nopeasti	8
Kazakstanin taantunut talous pysyi yhä kasvu-uralla.....	9
Palvelukeskusten määrä kasvaa Puolassa	9

IVY-maiden tulliliitto vaatii vielä lisäsopimuksia

■ Ulkopuolisen tuonnin tullimaksujen jakaminen on jo alkuvaiheessa muodostunut ongelmaksi Venäjän, Valko-Venäjän ja Kazakstanin tulliliitossa. Tästä syystä Venäjän talousministeriö ehdottaa keskinäisten neuvottelujen pohjaksi kolmea vaihtoehtoa mallia.

Ensimmäisen mukaan koko tulliliiton tuontitullimaksut jaettaisiin maiden keräämien maksujen suhteessa. Toisessa vaihtoehdossa periaatteena olisi tullituottojen jyvittäminen suhteessa tuonnin arvoon. Kolmannen vaihtoehdon mukaan tuotot jaettaisiin kahden edellisen mallin yhdistelmällä, jota painotettaisiin vielä maiden bruttokansantuotteella.

Talousministeriön alustavien laskelmien mukaan laskentakaavat voisivat johtaa esimerkiksi siihen, että Venäjän osuus tulliliiton ulkopuolisen tuonnin tuotoista olisi 90 prosenttia, Valko-Venäjän kuusi prosenttia ja Kazakstanin neljä prosenttia.

Vielä tulliliiton alkuvaiheessa kukin jäsenmaa on perinyt tulleja itsenäisin perustein.

Tulliliiton jäsenmaat käsittelevät tariffikysymystä tammikuun lopulla pidettävässä kokouksessa. Valkovenäläislähteiden mukaan tavoitteena on laatia tyhjentävä sopimus tullimaksutuottojen jaosta. Sopimuksen aikataulutavoitteen takarajana on heinäkuun alku.

Anatoli Chubais:

Talouden modernisointi on aloitettava heti

■ Venäjän aika tuotantoelämän modernisoimiseksi on kulumassa umpeen, varoitti Rosnanon pääjohtaja **Anatoli Chubais** Venäjän uusia haasteita käsitelleessä konferenssissa.

Venäjän nykyinen talousjärjestelmä käynnistyi 1990-luvulla markkina-talouden sisäänajolla. Sen jälkeen on edetty lähinnä öljyn voimalla. ”Venäjä on ollut tervetullut raaka-aineiden toimittaja muille teollisuusmaille, mutta innovatiivisen Venäjän tuotannolle ei ole muuta tilausta kuin Venäjän oma tarve”, Chubais sanoi

Nyt maan pitää kiirehtiä seuraavaan vaiheeseen, talouden innovatiiviseen kehittämiseen. Pahana esteenä on Chubaisin mielestä kuitenkin se, että seuraavaan vaiheeseen siirtymi-

nen vie 20–25 vuotta. Tämä aika on kulunut myös muissa maissa.

Chubais esitti kaksi konkreettista esimerkkiä, joista toinen koski Yhdysvaltoja ja toinen Suomea. Yhdysvalloissa uudistuminen alkoi jo 1960-luvulla, mutta vaati vielä 25 vuotta yltääkseen kypsään vaiheeseen. Suomessa taas uudistuminen alkoi vasta 1990-luvun lamavuosien vaikutuksesta ja maa on tämän jälkeen 20 vuodessa noussut maailman teknologiamaiden huippukastiin.

Chubaisin mukaan talousjärjestelmän muuttaminen on Venäjällä vaikea tehtävä, mutta moderniin tuotantotalouteen siirtyminen ei voi olla sen rankempaa kuin mitä aiempien uudistusten toteuttaminen oli.

Viidesosa Venäjän taloudesta saattaa olla harmaata

■ Venäjällä harmaan talouden osuus on saattanut nousta noin viidennekseen bruttokansantuotteesta, kertoo uutistoimisto Bloomberg. Tilastoviraston mukaan harmaan talouden vahvistuminen näkyi selvästi jo viime vuoden kolmannelle neljännekselle.

Kun bruttokansantuote vastasi heinä-syyskuussa 354,9 miljardia dollaria, oli harmaan talouden arvioitu osuus noin 71 miljardia eli 20 prosenttia, ilmenee finanssiministeriön laatimasta laskelmasta.

Tilastovirasto aikoo seuraavaksi selvittää tilannetta Venäjän pk-yritys-toiminnan sektorilla. Tavoitteena on saada pienet ja keskisuuret yritykset entistä tarkemmin bruttokansantuotelaskennan piiriin ja tämän jälkeen paneutua harmaan talouden esiintymiseen tässä yritysryhmässä.

Venäjän tilastovirasto Rosstat on päätetty siirtää talousministeriön alaisuuteen. Tämä on herättänyt epäilyjä siitä, että tilastotoimen objektiivisuus saisi tarvittaessa joustaa tarkoitukseenmukaisuuden hyväksi.

**IDÄNKAUPAN
VIENTIPALVELUT**
www.compiler.fi

16. vuosikerta

www.compiler.fi

Toimitus/
Markkinointia

Oy Compiler Ab
Osuuskunnantie 50 B
00660 Helsinki
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Klaus Lehmuskallio
Kaija Pasila-Lehmuskallio
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

**Idänkaupan Vientipalvelut/
Muut informaatiotuotteet**

- Compiler Trade Web Site
- Compiler eNews
- Idänkaupan Vientipalvelut –eExtra
- Suomalaisyrietykset Venäjällä –tutkimus

Venäjällä hyvä pörssivuosi 2009

■ Venäjän pörssikurssit noudattelivat viime vuonna kansainvälistä kehitystä, joskin vaihtelut olivat suurempia kuin useissa muissa maissa.

Vuoden 2008 keväällä siihenastisen huippuarvonsa saavuttanut Moskovan RTS-pörssin yleisindeksi kääntyi taloustaantumasta myötä pudotukseen, joka päättyi viime vuoden tammikuussa. Tästä indeksi lähti nousuun, joka oli joulukuun lopussa jo 130 % tammikuun pohjaa korkeammalla.

Kehitykseen vaikuttivat muun muassa öljy-yhtiöiden osakkeiden arvoa tukenut raaka-öljyn kallistuminen sekä kansainvälisen taloustilanteen yleinen paraneminen.

Vertailuna voidaan todeta, että Yhdysvaltojen S&P 500 -indeksi nousi viime vuoden alimmasta arvostaan vuoden loppuun mennessä 70 %. Shanghaissa yleisindeksi nousi 75 % ja Brasiliassa 80 %.

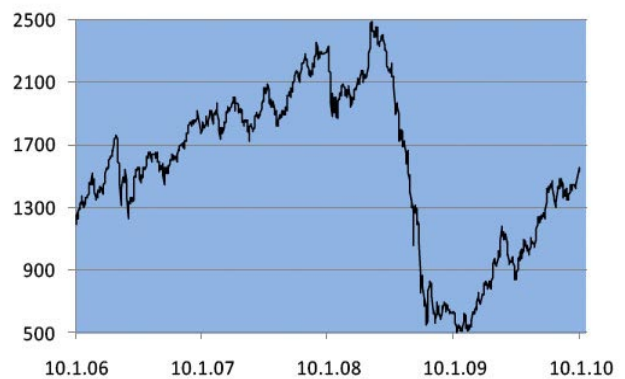
Syksyllä alkanut elpyminen jatkuu vuonna 2010 Venäjällä

■ Talousministeriö arvioi Venäjän bruttokansantuotteen supistuneen viime vuonna 8,5 prosenttia. Pudotus oli suurin sitten Neuvostoliiton hajoamisesta seuranneen kokonaistuotannon romahduksen ja laski bkt:n reaalisesti vuosien 2006–2007 tasolle.

Viime vuoden syksystä lähtien bkt:n volyyymi on neljännesvuositasolla jo kasvanut. Talousministeriön alustavan arvion mukaan kolmannella neljänneksellä kausitasoitettu kasvu oli 1,1 % ja viimeisellä neljänneksellä 1,9 % edelliseen neljännekseen verrattuna.

Kuluvan vuoden talousennuste on aiempaa positiiv-

RTS-pörssi-indeksin kehitys

Lähde: Bloomberg

sempi. Talousministeriö on tarkistanut Venäjän talouden kasvuennustetta maailmantalouden parantuneiden näkymien ja raakaöljyn kallistumisen perusteella. Uuden ennusteen mukaan bkt kasvaa tänä vuonna 3,1 %, kun kasvuksi edellisessä ennusteessa arviointiin 1,6 %. Myös useat kansainväliset asiantuntijatahot odottavat Venäjän tämän vuoden talouskasvun olevan yli 3 %.

Päivitettyssä talousministeriön ennusteessa raakaöljyn keskihinnan odotetaan olevan tänä vuonna 65 dollaria tynnyriltä aiemman 58 dollarin sijaan. Inflaation oletetaan hidastuvan aiemmin arvioitua nopeammin ja olevan vuoden lopussa 6,5–7,5 %. Ruplan odotetaan vuoden aikana vahvistuvan niin, että sen keskimääräinen kurssi on 28,3 ruplaa dollarilta, kun edellinen ennuste oli 33,9 ruplaa dollarilta. Vahvistuminen johtuu muun muassa kauppataaseen odotettua suuremmasta ylijäämästä.

Lähde: Suomen Pankki. BOFIT Viikkokatsaus: toimittaja Seija Lainela (bofit@bof.fi)

RusAl hakee miljardisummaa Hongkongin pörssistä

■ Maailman suurin alumiiniteollisuuden harjoittaja RusAl tarjoaa ensimmäisenä venäläisenä yhtiönä osakkeitaan myyntiin Hongkongin pörssissä. RusAl laskee listautumisannissaan myyntiin 1,16 miljardia uutta osaketta, joiden markkina-arvoksi lasketaan 2,24 miljardia dollaria.

Kaupankäynti RusAlin uusilla osakkeilla on tarkoitus aloittaa tammikuun 27. päivä. Tätä ennen RusAl on sopinut tietyn osakemäärän myymisestä ankkurisijoittajille, joita

on muun muassa Venäjän valtiollinen kehityspankki Vnesheconombank VEB.

VEB on jo varannut itselleen 3,15 prosenttia annin osakkeista

Varauksensa on jo tehnyt myös aasialaisen miljardöörin Li Ka-shingin Ceung Kong -yhtiö. Markkinatietojen mukaan suursijoittajien ryhmään voisivat liittyä myös brittiläinen sijoittaja, malesialainen suurliikemies ja newyorkilainen hedge-rahasto.

Hongkongiin listautumisen al-

kuperäisenä tavoitteena oli hankkia varoja RusAlin valtaviin velkavastuiden hoitamiseen, mutta tämä akuutti tarve poistui, kun alumiini-jätti onnistui viime vuoden lopulla sopimaan velkojensa kanssa 16,8 miljardin dollarin velkasumman maksujärjestelyistä. Kotimaisten velkojensa, Sberbankin ja VEB:n kanssa RusAl on sopinut 4,5 miljardin arvoisista lainajärjestelyistä. Loput velkojista ovat lähinnä ulkomaisia pankkeja.

Työllisyys paranee Venäjällä

■ Venäjällä työttömien työnhakijoiden määrä oli tammikuun alkupuolella 2,148 miljoonaa henkilöä, ilmenee hallituksen tiedonannosta. Viime vuoden lopussa työttömiä oli 2,08 miljoonaa.

Viime vuoden työttömyysluku oli parempi kuin virallinen ennuste, jonka mukaan työttömien määrä nousisi vuoden kuluessa 2,2 miljoonaa. Määrä vastasi 8,5 prosenttia maan käytettävissä olevasta työvoimasta.

Varapääministeri **Alexander Zhukovin** mukaan työllisyyttä paransivat useat hallituksen käynnistämät kriisitoimen, kertoo Itar-Tass.

Venäjän hallitus käytti viime vuonna kaikkiaan 35,6 miljardia ruplaa eli noin 840 miljoonaa euroa erilaisiin työllistämishankkeisiin.

Työllistämisvaroista yli kaksi kolmasosaa oli suoraa työllistämistukea, joka käytettiin julkisiin töihin, tilapäiseen työllistämiseen ja työhar-

joittelupaikkojen luomiseen. Tämä vaikutti kaikkiaan 2,4 miljoonan henkilön työllistämiseen,

Hallituksen ohjelmaan kuului myös itsensä työllistämisen tukeminen. Ohjelman puitteissa yli 127 000 henkilöä sai rahallista tukea oman yrityksen tai itsenäisen elinkeinotoiminnan käynnistämistä varten. Hankkeeseen käytettiin 180 miljoonaa euroa vastaava summa, mikä oli viisinkertainen summa ver-

rattuna vastaavaan työllistämistoi-
meen vuonna 2008.

Vähiten rahaa käytettiin työharjoittelupaikkojen perustamiseen. Tähän tarkoitukseen kohdistettiin 1,5 miljardia ruplaa eli noin 40 miljoonaa euroa.

Talousasiantuntijoiden ennusteiden perusteella Venäjän työllisyystilanne paranee jonkin verran vuonna 2010, työttömyyden laskiessa 7,7-7,8 prosenttiin.

Venäjän kansainväliset reservit vahvistuivat

■ Venäjän keskuspankin hallitsemat kansainväliset reservit kasvoivat viime vuonna 13,5 miljardia dollaria ja olivat vuoden lopussa 440,6 miljardin dollarin arvoiset. Reservit vahvistuivat myös kuluvan vuoden ensimmäisellä viikolla lisääntyen 300 miljoonalla dollarilla.

Venäjän kansainväliset reservit ovat vaikeassa taloustilanteessa säilyneet vakaina, vaikka valtion on joutunut käyttämään kansallisen vakauserahaston varoja pankkisektorin tukemiseen.

Reservit koostuvat dollarin ja euron ohella myös muutamista muista kansainvälisistä päävaluutoista, kullasta ja platinasta sekä arvotodistuksista.

Hankkeiden valmistelua ja toteutusta Venäjällä IVY-maissa Intiassa ja Kiinassa

Buslink Oy suunnittelee ja kehittää vientiin ja tuontiin liittyviä hankkeita itäisessä Euroopassa sekä osallistuu myös niiden alkuvaiheen toteutukseen.

Toimialojamme ovat teollisuus, tukkukauppa ja vähittäiskauppa. Toimimme paikallisesti kohdemarkkinoilla. Helsingin ohella meillä on toimistot Pietarissa ja Kaunasissa. Meillä on eri maissa pysyvä yhteistyöverkosto, jolla vahvistamme resurssijamme projektikohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Buslinkin palvelulinjat ovat:

Business Linkage

- Verkostoituminen, ulkoistaminen ja alihankinnat

Adviser Service

- Start-up-järjestelyt, johdon konsultointi ja taloushallinnon organisointi

Trade Services

- Markkinoinnin konsultointi sekä käytännön vienti- ja tuontipalvelut

Yhteystiedot:

Toimitusjohtaja
Hannu Kemiläinen
Buslink Oy
Helsinki
Puh: 09-454 8878
Fax: 09-621 1040
buslink@co.inet.fi
www.buslink.fi

Baltian maiden taloudellinen vapaus heikkeni

■ Latvia sijoittui Baltian maista huonoimmin tutkimuksessa, jossa selvitettiin taloudellisen toiminnan vapautta 179 maassa vuonna 2009. Latvian sijaluku tässä Heritage Foundationin ja The Wall Street Journalin jokavuotisessa vertailussa oli 50, kun maa pääsi 45. sijalle vuonna 2008 ja 38. sijalle vuonna 2007.

Viro ylsi viime vuonna 16. sijalle. Tulos oli hyvä, vaikka se oli kolme pykälää huonompi kuin vuoden 2008 vertailusta. Liettuan sijoitus oli 29. eli yhtä sijaa heikompi kuin edellisenä vuonna.

Viroa ja Liettuaan koskeissa yhteenvertaamisissa maiden talouselämät todettiin pääosin liberaaleiksi. Latvian talouselämää luonnehdittiin raportissa kohtuullisen vapaaksi.

Baltian maat menestyivät vertailussa kuitenkin tuntuvasti paremmin

kuin Venäjä. Venäjä sijaluku oli 143, joskin tulos oli kolme pykälää parempi edellisellä kerralla. Myös Kiina sijoittui Venäjää paremmin. Tosin ero oli vaatimattomat kolme sijaa.

Economic freedom index –raportti nimesi jo 16. kerran Hongkongin maailman vapaimmaksi taloudeksi. Muu kärkimaat olivat Singapore, Australia, Uusi Seelanti, Irlanti, Sveitsi, Kanada, Yhdysvallat, Tanska ja Chile. Vertailussa perää pitivät Pohjois-Korea, Zimbabwe, Kuuba, Burma ja Eritrea.

Taloudellisen vapauden kokonaisindeksi perustui kaikkiaan kymmenen alaindeksiin. Niitä olivat muun muassa valtionohjauksen tiukkuus, omaisuuden turva, investointitoiminnan esteettömyys, rahoituksen sääntely ja työmarkkinoiden joustavuus.

Baltian satamat selvisivät talouspaineissa

■ Tallinnan satama kasvatti viime vuonna eniten rahtimääriään kaikista Baltian suursatamista. Tallinna oli myös rahtimäärältään alueen suurin satama.

Matkustajaliikenteessä satama oli omassa sarjassaan, sillä vuoroliikenteen matkustajamäärä oli ennätysellinen 7,26 miljoonaa ja risteilyalusten lähes puoli miljoonaa.

Vaikeassa taloustilanteessakin satamayhtiö Tallinna Sadamin liikevaihto kasvoi kahdeksan prosenttia nousten 1,26 miljardiin kruunuun eli noin 80,5 miljoonaan euroon.

Tallinnan satama käsitteli viime vuonna 31,6 miljoonaa rahtiton-

nia, mikä ylitti 8,7 prosenttia vuoden 2008 tason. Myös Latvian kaksi suursatamaa lisäsivät volyymiaan. Liepajan rahtimäärä kasvoi 4,6 prosenttia ja oli 4,4 miljoonaa tonnia. Riassa rahtitonniin määrä oli 29,7 miljoonaa eli niukat puoli prosenttia edellisvuotista enemmän. Liettuassa Klaipedan sataman rahtivolyyymi oli 27,9 miljoonaa tonnia, joten satama kykeni kasvattamaan tavaraliikennettään 6,7 prosenttia.

Tallinnassa, Klaipedassa ja Liepajassa paras kasvu tuli kuivarahtien käsittelyssä. Ainostaan Riian satama onnistui tuntuvammin lisäämään nestemäisten rahtien kuljetuksia.

Baltialaisen Rimi-päivittäistavaraketjun myynti supistui selvästi

■ Ruotsalaisen ICA:n baltialaisen tytäryhtiön Rimi Balticin myynti supistui viime vuonna 11,9 prosenttia jääden 1,15 miljardiin euroon. Tulosta voidaan pitää suuntaan antavana indikaattorina päivittäistavarakaupan viime vuotisesta kehityksestä Baltiassa, koska Rimi Balticilla on markkina-alueella yhteensä 245 myymälää.

Ketjun myynti supistui tuntuvasti kaikissa Baltian maissa. Liettuassa myynti laski 13,5 prosenttia ja Latviassakin 13,2 prosenttia, mutta Virossa selvittiin 8,4 prosentin vähennyksellä.

Rimi Baltic oli alkujaan ICA:n ja Keskon yhteishanke, mutta Kesko möi osuutensa ICA:lle vuonna 2006. ICA itse on tällä välin vaihtanut omistajaa ja nykyisin sen omistavat Amsterdamia kotipaikkanaan pitävä Royal Ahold NV sekä Hakon Invest AB.

Viron vähittäiskauppa kesti parhaiten

Viron vähittäiskaupan paremmasta kestämyksestä kertoo sekin, että Tallinna Kaubamaja –konsernin myynti supistui viime vuonna vain kaksi prosenttia. Konsernin 408,5 miljoonan euron kokonaismyynnistä supermarkettien osuus oli 304,4 miljoonaa euroa. Tältä osin myyntitulos oli 11 prosenttia enemmän kuin vuonna 2008.

EKP puuttui Viron taloustilastoihin

■ Viron taloustaloustilastoille vaaditaan nykyistä tiukempaa valvontaa, koska maan finanssiministeriö pääsee liiaksi vaikuttamaan tilastotietojen keruuseen, tilastojen laskentatapaan ja tulosten tulkintaan sekä ennen kaikkia ennusteisiin. Viron koko tilastotoimesta vastaa tilastovirasto, joka toimittaa maakohtaiset tiedot myös EU:n Eurostatille.

Viron hallitus on Euroopan keskuspankin huomautuksen perusteella havahtunut vaatimaan, että tilastoviraston pitää jatkossa huolehtia täysin itsenäisesti kansantalouden tilastoinnista.

Tilastointi pitää nyt hoitaa tarkalleen EU:n vaatimusten mukaisesti.

Euroopan keskuspankin mukaan tähän on tarvetta, koska euroon pääsyä tavoittelevan Viron pitää noudattaa hyvää tilastointitapaa. Rahaliittoon pyrkivän maan tulee esittää tarkalleen oikeat makrotalouden luvut, koska Maastrichtin sopimuksen määrittämiä kelpoisuusehtoja on tinkimättä noudatettava.

Euroopan keskuspankista saakka tullut reaktio liittyy lähinnä tunnuslukujen laskennassa noudatettaviin periaatteisiin. Viron tilastovirasto toimii kyllä omalta osaltaan nopeasti ja tehokkaasti. Makrotalouden avainluvut valmistuvat nopeasti, eikä niitä ole liiemmästi ainakaan julkisesti jouduttu oikaisemaan.

Kiinteistökaupat puolittuivat Virossa

■ Virossa tehtiin viime vuonna 26 510 kiinteistökauppaa kokonaisarvoltaan 18,1 miljardia kruunua eli noin 1,16 miljardia euroa.

Kauppojen määrä putosi 23 prosenttia vuodesta 2008. Kauppojen kokonaisarvon kohdalla tapahtui 47 prosentin romahdus.

Koko Viron kiinteistömarkkinat olivat kauppojen määrällä ja arvolla mitattuna viimeksi yhtä alhaalla vuonna 2003.

Kiinteistömarkkinoihin vähintään 50 prosentin kertoimella vaikuttava Tallinna ei selvinnyt romahduksesta maan keskiarvoa paremmin. Tallinnan kaupungissa kauppojen määrä väheni lähes neljänneksellä jäädessä 7 122 kappaleeseen.

Reval Hotels ja airBaltic yhteistyöhön

■ Latvialainen airBaltic-lentoyhtiö ja Baltian alueen suurin hotelliketju Reval Hotels aloittavat yhteismarkkinoinnin tunnuksella, joka on "Reval Hotels, Member of airBaltic Hotels".

Tällainen brändien markkinoinnillinen yhdistäminen on lajissaan ensimmäinen koko Baltian alueella. Tavoitteena on saavuttaa markkinoinnillisia synergiaetuja kummallekin yhtiölle Baltiassa, Venäjällä ja Pohjoismaissa sekä muissa länsimaissa. Yhteistyökumppanusten asiakkaille pyritään tarjoamaan saumattomia ja korkeatasoisia matkapalveluja, joihin sisältyy myös hintaetuja.

Viime vuonna keskisuurten eurooppalaisten lentoyhtiöiden sarjassa hyvin menestynyt airBaltic kohdistaa tänä vuonna ulkomaanmarkkinointiaan erityisesti Suomeen ja tavoitteena on suomalaisten matkustajien määrän kasvattaminen noin kolmanneksella. Suomalaisille myydään lomalentoja Riikaan ja liikematkustajille tarjotaan Riian kansainvälisen kentän vahvuutta lentoliikenteen jatkopaikkana muun muassa IVY-alueelle.

Suomesta airBalticilla on tällä hetkellä enemmän reittejä ja lentovuoroja kuin mistään muusta maasta Latvian ulkopuolella. Yhtiö on äskettäin perustanut Lappeenrantaan suomalaisista matkailijoista huolehtivan palvelukeskuksen.

Reval Hotels-ketju tarjoaa Latviasa, Liettuassa ja Virossa noin 600 000 hotelliyöpymistä vuodessa. Ketju on myös avannut ensimmäisen hotellin-

sa Pietarissa. Ketjulla on Helsingissä paikallinen myyntitoimisto.

Reval Hotelsin ja airBalticin yhteisen markkinointikonseptin syntyyn on saattanut vaikuttaa suomalaisen rooli yhtiöiden johdossa. Reval Hotelsin toimitusjohtajana on **Heikki Vanhanen** ja aluejohtajana **Juha Mähönen**.

AirBalticin kaupallisenä johtajana toimii **Tero Taskila**.

Tilaa Compiler eNews –sähköpostimuistio

VENÄJÄ
VIRO
LATVIA
LIETTUA
PUOLA
UKRAINA

AJANKOHTAISTA MARKKINOILTA

Tiivis talous- ja markkinakatsaus kahden viikon välein suoraan sähköpostiisi. Imestynyt vuodesta 2000.

Kustantaja Oy Compiler Ab.

Tiedustele, pyydä näytenumero:

Klaus Lehmuskallio: puh. (09) 492 854
email: klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Katso: [Talous Markkinat Toimijat Investoinnit](#)

Tymoshenkolla yhä mahdollisuuksia Ukrainan presidentiksi

■ Ukrainan presidentinvaalien jännitys pysyy edelleen yllä helmikuussa järjestettävän toisen äänestyskierroksen lähestyessä. Oppositiojohtaja **Viktor Janukovytsch** voitti odotetusti ensimmäinen äänestyskierroksen, mutta eroa toiseksi tulleeeseen pääministeri **Julia Tymoshenkoon** oli vain 10 prosenttiyksikön verran.

Vaalien lopullinen tulos onkin vielä epävarma, koska loput 16 ehdokasta saivat sen verran ääniä, että parhaillaan neuvoteltavilla liittoumilla voidaan kerätä voittoon tarvittavat äänet kumman tahansa pääehdokaan taakse.

Esimerkiksi kolmanneksi eniten ääniä saaneen keskuspankin entisen pääjohtajan **Sergiy Tigipkon** Tymoshenkolle testamenttaamat äänet voisivat kääntää pelin Janukovytschin tappioksi. Tymoshenko onkin jo lähestynyt Tigipkoa ja luvannut palkita kannatuksen pääministerin pestillä.

Istuva presidentti **Viktor Jushtshenko** on tällä hetkellä huonoissa väleissä paitsi Janukovytschin myös Tymoshenkon kanssa ja hän on ilmoittanut, ettei tue jatkossa kumpaakaan. Tämä voi tietysti olla taktikointia ja tiukan paikan tullen hänen äänestäjensä siirtyvät Tymoshenkolle.

Loppukuvioissa on mukana myös **Arseniy Jatseniuk**, joka ensimmäisellä äänestyskierroksella sai jopa hieman enemmän ääniä kuin Jushtshenko.

Tällä hetkellä voidaan ainakin sanoa, ettei vaalien tulos nykyisessä tilanteessa johda uuteen oranssivallankumoukseen. Lisäksi on selvää, että uusi presidentti määrää ennenaikaiset parlamenttivaalit, sillä istuvan parlamentin koostumus ei anna uudelle presidentille tarvittavaa liikkuma-alaa.

Valko-Venäjän teollisuus kaipaa ulkomaisia investointeja

■ Valko-Venäjän entuudestaan vaatimattomat ulkomaiset investoinnit supistuivat viime vuonna. Ulkomailta tehdyt kiinteät investoinnit laskivat 4,3 prosenttia jäaden euromääräisesti noin 150 miljoonaan. Kaikkiaan Valko-Venäjällä tehtiin kiinteitä investointeja noin 10,6 miljardin euron arvosta.

Pääministeri **Sjarhej Sidorskin** mukaan Valko-Venäjä tarvitsee tänä vuonna noin 1,9 miljardin verran suuria ulkomaisia investointeja, kertoo uutistoimisto BelaPAN. Investointeja tarvitaan erityisesti tehdasteollisuuteen, joka kaipaa modernia teknologiaa tuottavuuden ja kilpailukykyyn parantamiseksi.

Hallituksen innovaatio-ohjelman mukaan teollisuudessa uusien tuotteiden osuus teollisuudessa pitäisi nostaa ainakin viidennekseen.

Myös valtio aikoo kasvattaa tuntuvasti tuotantoelämään tehtäviä kiinteitä investointeja. Tavoitteena on lisätä tänä vuonna panostuksia 23–25

prosenttia. Investoinnit kohdistetaan kuitenkin vain sellaisiin yrityksiin, jotka ovat jo nyt kilpailukykyisiä tai ovat nostettavissa sellaisiksi.

Kotimaisen teollisuuden vahvistamiseen liittyy myös maan vientikykyyn parantaminen. Tavoitteena on palauttaa ulkomaankaupan ylijäämä lähemmäksi tasoa, millä se oli vuosina 2006 ja 2007.

Valko-Venäjällä on periaatteessa paremmat lähtökohdat talouden elvyttämiseen kuin useimmilla muilla itäisen Euroopan mailla.

Talous plussalla - vientikohteita riittää

Valko-Venäjän talous pysyi viime vuonna niukasti plussalla bruttokansantuotteen noustessa niukat 0,2 prosenttia. Myös maan vientitoiminnalle on valmiina laaja kosketuspinta, sillä tavaroita ja palveluita vietiin viime vuonna useimpiin maailman maihin.

Valkovenäläinen liikemiesvaltuuskunta Lahdessa

■ Grodnoinvestin yritystalousoalueen valtuuskunta vieraili tammikuussa Lahdessa esittelemässä oman alueensa ja myös muiden Valko-Venäjän erityistalousoalueiden avaamia investointimahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.

Valtuuskuntaa veti Valko-Venäjän Liettuan ja Suomen edustuksesta vastaava erikoissuurlähettiläs **Vladimir Drazhin**.

Vierailun yhteydessä Lahdessa pidettyyn investointiseminaariin osallistui noin 50 suomalaisyritys-

tä paikalliselta talousoalueelta sekä myös Keski-Suomesta. Tapaamisten yhteydessä suurlähettiläs Drazhin neuvotteli suomalaistahojen kanssa erityisesti energiayhteistyöstä. Valko-Venäjällä olisi tarvetta lämpö- ja sähkövoimaloille, jotka käyttäisivät paikallisesti tuotettuja polttoaineita.

Valkovenäläinen valtuuskunta vieraili myös Helsingin matkailumessuilla antamassa tukea maansa matkailumahdollisuuksia esittelevälle näyttelyosastolle.

Valko-Venäjän yksityistämiset kiinnostavat Societe Generalea

■ Itäisessä Euroopassa jo pitkään toiminut ranskalaispankki Societe Generale on nyt kiinnostunut myös Valko-Venäjistä. Pankki harkitsee parhaillaan osallistumista Valko-Venäjän tuleviin yksityistämishuuto-kauppoihin.

Societe Generalea kiinnostaa myös laajempi finanssialan yhteistyö Valko-Venäjällä, koska Ranskan kaupalliset intressit maata kohtaan ovat vahvistumassa.

Viime vuoden tammi-marraskuulta olevien tietojen mukaan maiden välinen kauppavaihto kasvoi vuositasolla 69,4 prosenttia. Ranska vei Valko-Venäjälle tavaroita 342,2 miljoonan dollarin arvosta ja toi sieltä 62,6 miljoonalla dollarilla.

Ranskalaiset investoivat Valko-Venäjälle vuonna 2008 43,3 miljoonaa dollaria, josta suorien investointien osuus oli 3,8 miljoonaa.

Valko-Venäjällä toimii 41 yritystä joilla on ranskalaista pääomaa. Joukkoon sisältyy 23 yhteisyritystä.

Ukrainassa uskotaan talouden elpyvän nopeasti

■ Ukrainan talouskehitys oli viime vuonna varsin huono itäisen Euroopan maiden vertailuryhmässä. Maan bruttokansantuotteesta ei ole annettu vileä lopullista tietoa, mutta viimeisimmän virallisen arvion mukaan talous olisi taantunut peräti 15,8 prosenttia.

Ukrainan teollisuustuotannon luvut ovat sen sijaan jo valmistuneet. Niiden mukaan koko teollisuustuotannon volyyymi putosi viime vuonna 21,9 prosenttia. Suurimman menetyksen kärsi prosessiteollisuus, joka tuotanto laski vuositasolla 26,6 prosenttia.

Kaivannaisteollisuus selvisi taantumasta jo paremmin, sillä sen tuotanto supistui 10,7 prosenttia. Infrastruktuuripalveluissa eli sähkön, kaasun ja veden tuotannossa ja jakelussa vähennys oli 11,1 prosenttia.

Talouden taantuma tuntui kuitenkin pahinten rakennustoiminnassa. Rakennustuotannon kokonaisarvo oli viime vuonna 37,8 miljardia grivnaa eli noin 3,3 miljardia euroa, mikä jäi 48,2 prosenttia vuoden 2008 tuloista.

Vuoden 2009 ulkomaankauppatilastoa ei vielä ole julkaistu, mutta tammi-marraskuun tietojen mukaan

Ukrainan vienti putosi 43,3 prosenttia ja tuonti 49,9 prosenttia. Koska tuonti laski vientiä enemmän kohentui toisaalta alijäämäinen kauppatase yli 13 miljardilla dollarilla.

Ukrainan työllisyystilanne pysyi kaikesta huolimatta hyvänä. Joulukuussa työttömiä työnhakijoita oli 531 000, mikä vastasi vain 1,9 prosenttia käytettävissä olevasta työvoimasta.

Ukrainan talouden uskotaan kuitenkin elpyvän tänä vuonna. EBRD-pankin päivitetyn ennusteen perusteella bruttokansantuote voisi nousta noin kolme prosenttia paitsi tänä vuonna myös vuonna 2011.

Ukrainan talousministeriö on ennusteessaan vielä hiukan optimistisempiä, sillä se odottaa 3-4 prosentin talouskasvua vuodelle 2010. Ministeriön mukaan myös teollisuustuotanto voisi kasvaa kolme prosenttia.

Ukrainan valtiotalouden kriisiin on tulossa väliaikaista helpotusta heti presidentinvaalien tuloksen selvitä. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF on tällöin valmis jatkamaan keskeytyneitä neuvottelujaan Ukrainalle myönnetyn valmiusluoton seuraavan erän maksamisesta.

KÄYTÄ MERKKIVUODEN TARJOUS JA YRITYKSESI NÄKYVÄ VENÄJÄN INTERNETISSÄ

Internet on Venäjällä käytetyin tiedonhaun väline. Venäläiset päättäjät etsivät suomalaisia tuotteita, alihankkijoita ja yhteistyökumppaneita Russia Forum Information Portalista

Markinvest on työskennellyt Venäjällä 20 vuotta. Merkkivuonna rekisteröimme veloituksen yrityksesi tiedot Russia Forum informaatiojärjestelmään ja yrityksesi näkyy Venäjän internetissä.

Lue uutiset ja ota yhteyttä!

www.markinvest.fi

www.rus-forum.ru

Kazakstanin taantunut talous pysyi yhä kasvuralla

■ Kazakstanin talous piti pintansa viime vuonna ja bruttokansantuote kasvoi 1,1 prosenttia. Teollisuustuotanto kasvoi puolestaan 1,7 prosenttia ja sen arvo vastasi 42,6 miljardia dollaria.

Teollisuuden kehitystä tukivat öljyn, kaasun ja uraanin tuotanto. Kazakstanin öljytuotanto kasvoi vuositasolla 8,1 prosenttia määrän noustessa 76,4 miljoonaan tonniin. Maakaasun kohdalla tuotannonlisäys oli 8,6 prosenttia ja volyyymi 35,6 miljardia kuutiota. Eniten kasvoi kuitenkin uraanin tuotanto ja Kazakstanin nousi jo alan kakkoseksi maailmassa.

Suotuisa investointitoiminta teollisuuskehityksen tukena

Teollisuutta tuki osaltaan myös suotuisasti kehittynyt investointitoiminta. Kiinteät investoinnit lisääntyivät 2,1 prosenttia ja niiden yhteisarvo vastasi 21,5 miljardia euroa. Tästä summasta valtaosa kohdistui kui-

tenkin melko yksipuolisesti öljy- ja kaasusektorille sekä rakennustointimintaan.

Kazakstan onnistui myös pitämään inflaation kurissa, sillä viime vuoden keski-inflaatio jäi 6,2 prosenttiin. Valtiovalta pystyi toimillaan säilyttämään myös työllisyystilanteen kohtuullisen hyvänä. Valtion rahastoista käytettiin suuria summia erilaisiin työvoimaintensiivisiin infrastruktuurihankkeisiin, kuten tienrakennukseen.

Rahastovarot hupenivat suuriin julkisiin projekteihin

Kazakstanin kansallisen rahaston varat hupenivat vuoden aikana, mutta niiden kokonaissuma oli vuoden lopulla vielä 1 378 miljardia teenge eli noin 6,6 miljardia euroa. Maan kansainväliset reservit olivat keskuspankin muukaan 23,2 miljardia dollaria.

Työllisyyttä pyritään myös tänä vuonna tukemaan valtion rahoitta-

milla hankkeilla. Kauppa- ja teollisuusministeriö käynnistää omassa hallintohaarassaan 51 projektia, joiden arvo euroissa on 18,6 miljardia ja työllistävä vaikutus 100 000 mies-työvuotta. Projekteista suurin on Kiinan rajalta Kazakstanin läpi Venäjän rajalle johtavan "uuden silkkiteiden" rakennus- ja kunnostusurakka.

Kazakstanin hallitus odottaa maan talouden kehittyvän kohtuullisen hyvin myös vuonna 2010. Tammikuun kolmannella viikolla julkistamassaan ensimmäisessä vuosienusteessaan hallitus arvioi bruttokansantuotteen kasvavan 1,5–2 prosenttia. Ennusteen perustana on öljyn maailmanmarkkinahinnan varsin maltillinen nousu.

Kazakstanin talouden ainoana varsinaisena uhkana on maan pahassa murrosvaiheessa oleva pankkisektori, jonka uudelleenjärjestely on vielä pahasti kesken. Jotkut asiantuntijat ovat jopa sitä mieltä, että maahan saattaa iskeä finanssikriisin toinen aalto.

Palvelukeskusten määrä kasvaa Puolassa erikoistumisen myötä

■ Puola vahvistaa jatkuvasti asemaansa liiketoiminnan työprosessien ja palveluiden ulkoistamisen eurooppalaisena sijoituspaikkana. Puolan ulkoistamisinstituutin OIF:n mukaan Puolan ulkoistamismarkkinan koko on noussut jo kahteen miljardiin dollariin.

Kehitystä on viime vuosina edistänyt Puolan ulkomaisten investointien virasto PAIIZ, joka on ottanut kansainvälisten call centereiden, taloushallintokeskusten sekä tutkimus- ja suunnittelukeskusten hankinnan toiseksi painopistealueekseen teol-

listen investointien rinnalla.

Ulkoistamisinstituutti odottaa erilaisten Puolaan ulkoistettujen keskusten työllistävän tämän vuoden loppuun mennessä jopa 70 000 työntekijää. Instituutti arvioi kokemusten valossa, että yhden ulkoistamispalveluja hoitavan työntekijän panos on 45 000–50 000 dollaria vuodessa.

Kasvussa ovat perinteisiä puhe- ja linjalpalvelukeskuksia kehittyneempiä tehtäviä hoitavat keskuksat, kuten kirjanpito- ja laskutuskeskuksat sekä tutkimus- ja tuotekehitystä tukevat tai toteuttavat keskuksat.

Puolassa toimii jo joukko tunnettujen kansainvälisten yhtiöiden palvelukeskuksia ja lisää on tulossa. The Warsaw Voice -julkaisun mukaan viime vuoden lopulla Puolaan tulostaan ilmoittivat muun muassa IBM, McKinsey, Hewitt Associates, Capgemini, Shell ja Sony Picture Entertainment.

Ulkoistamispalvelut edustavat jo tällä hetkellä laajaa kansainvälistä liiketoimintaa. Alalla arvioidaan työskentelevän maailmanlaajuisesti noin 2,5 miljoonaa henkilöä, joista valtaosa toimii toistaiseksi Aasiassa.